

Tako so dejali, da je bilo na dan svete Marjete, ko je sonce prijazno sijalo na njive in travnike. Vrban je priromal iz vasi k uljnjaku ter je sedel v travo in se s hrbtom naslonil na hišo svojih prijateljc. Gledal je po polju, kjer je cvetela detelja in so bili vsi pisani travniki, ki so gostili njegove čebele. Dolgo je sam ostal, do večera. Ko so ga pršli klicat, ni odgovoril in lep, miren smeh je počival na njegovem obrazu. Niso ga mogli prebuditi, četudi ga je pastirček Tine jokaje klical po imenu in ga tresel za rame. Gotovo je že pasel čebele na nebeških njivah in je ogledoval svoj novi uljnjak in odpiral panje, ali imajo vsi matico? Pokrili so ga s poljskimi rožami, z deteljo in s klasjem, čebele pa so hodile trumoma k njemu po slovo.

Ali to je le govorica, zakaj njegov uljnjak še stoji in je večno mlad. Ob zlatih jutrih je prvi na nogah. Zbude ga tihi slapovi nebeških zarij, ki se vlijejo izza obzorja. Srebrni glasovi ptic iz zelenih gozdnih prostranstev bijejo in klijejo na okencih panjev in že je pripravljena mlada, čvrsta četa na jutranjo pot v zoro, v roso, v cvetje. Vsako pomlad so gostije in ženitnine in rojstva v gorkih panjih, petje in veselo delo na rožah, jablanah in hojah. Vse leto je šum in radost, zrak, polje in sonce diši po medu, ki ga nosijo domov svoji kraljici in materi.

Od zunaj pa je uljnjak častitljiv, ves poraščen z žametnim mahom. Sklonjen je mladi stavec, tramove so mu razjedli črvi in debele hlode je zgrizel zob časa, ali še živi, šumi, zveni, poje in toži in buči sredi polja, sredi pomladnega cvetja in poletnega klasja, sredi jesenskih viharjev in zimskega mraza.

STARI VINOGRADNIK

Sredi gorice v soncu med bohotnim trsjem, ki se je temnozeleno vilo, prepletalo in oklepalo borovega in nerodovega kolja ter se košatilo in razprezalo in tipalo navzgor in na levo in desno, med brajdami, rodnimi in košatimi, v senci in hladu, je hodil in počival stari gospodar. Sočno in široko listje je drhtelo in skrivalo velike in dolge grozde, ki so še nezreli in kakor posuti s tanko plastjo pepela zeleneli iz gostega trsa. Poleg njega je cvetel iz rjave, peščene grude rdeči mak, žarel je iz trave in se sklanjal k trti, kakor bi ji razkrival plamenečo ljubezen. Cvetje se osipalo, ognjeni listi so padali na preraščeno zemljo, kakor bi kapljala kri. Repično cvetje je poganjalo iz trde prsti in žarko rumenelo, polno čebel in metuljev, ki so se bleščali v soncu in pili od jutra do noči, da je bilo vse živo in je šumelo in pelo.

Rad je imel gospodar Martin svoje gorice in jih je prehodil neštetokrat in v vseh letnih časih, a zmeraj so bile zanj polne lepote. Bile so del njegovega življenja, kot da so mu izrasle iz srca, tako čisto so se združile z njim.

Ni vedel, kdaj so se mu zdele najlepše, ker so bile zanj zmeraj čudovite. Gledal jih je navsezgodaj: Ko so prvi žarki trepetali izza obzorja in lili skoz meglico, je hodil med trsjem ter so mu bistre rosne kaplje škropile po licih. Opoldne, v jarki vročini se je sprehajal po sončnih stezicah in ko so večerne sence objele gorice, so našle tudi starega gospodarja, ki je zamišljen in tih stal na vrhu. In ob lepi pomladni noči ga je zdramila pogosto polnočna ura, ko je nem, ves zatopljen v misli, strmel in motril visoke zvezde ter stal nepremično sredi trsja in dihal vonj cvetočih brajd. In kadar so

brumeli viharji preko vrhov in so trepetale drobne mladike, je plah in nemiren drhtel med njimi tudi njihov gospodar. Črni in sivi oblaki so se podili in vihrali nad vinskimi griči, kjer so se vili trsi, kot bi sklepali roke, boječ se trdih udarov neusmiljene toče.

Cudovita se mu je zdela gorica spomladi, ko so se pod majskim soncem nalahno odvijali nežni, rožasti lističi, da je bilo vse trsje mahoma posuto s samimi srci. Zlata in prelepa so bila kresna jutra, vsa v dišavah, kadar je bila trta najbolj polna mlade moči in zdravja, ko je vse brstelo, kipelو in odganjalo. Svetli so bili dnevi, ko je zorelo grozdje in se barvalo zlato in rdeče in modro ter se je v blagem, jesenskem soncu kopal vinograd in se prelival v žarkih in plamenečih barvah prve jeseni. Ali najlepši so bili časi bratve, ko se je razlegala gorica od veselega smeha mladih deklet, ki so trgale grozdje, ko so vriskali fantje in možje ter so težke brente romale na pod, kjer je rasla velika kopica zrelega, mastnega grozdja in čakala, da ga stisnejo in prelijejo v kad.

Rad je imel gospodar Martin svoje gorice, negoval jih je z ljubeznijo in ponosen je bil na svoj vinski vrh. Najlepše gorice pod Jeruzalemom so bile njegove, razprostrle so se proti jugu v dolgih, valovitih črtah in po ves dan jih je observalo in grelو vroče sonce. Kot goreče sanje je drhtelo nebo in daljno obzorje in v njem so plavale trume škorcev; vse naokoli je dihало in trepetalo, temno zelenje se je razpenjalo, hladne sence so valovale in se skrivale pred sončnimi žarki.

Vinske svetnike in svetnice je gospodar Martin posebno častil. Njihove godove je imel rdeče zaznamovane v pratiki in nič mu ni bilo po volji, ako sta Neža in Vinc zmrzovala v burji in ledu. Kadar praznujeta svoj god, tako je slišal od starih viničarjev, mora sijati sonce, da teče od strehe, zakaj potem bo tudi jeseni teklo obilno in sladko v sode. O Filipovem mora trta že gledati s hriba na hrib, tako naj je bujna in košata, da jo vidiš od daleč, ako greš po pobočju v pivnico, da naliješ kopačem vina. Tudi Urban je bil njegov prijatelj; na njegov god je hodil vsako leto k maši k Svetemu Miklavžu, da bo imel čez leto vse zdravo in rodno. In Bog ne daj, da bi deževalo v jutru obiskovanja Marije Device! Tisti dan gre grozdje navsezgodaj k maši in ako ne more v lepem domov, potem ga ni jeseni na trti, vzela ga je moča in gniloba. Najbolj je seveda praznoval gospodar Martin svojega patrona.

Težko ga je čakal vsako leto, saj takrat je krstil vino in je povabil sosede in stare viničarje ter je v prijetni družbi napolnil kupice in napil sebi in drugim. O, znal je biti vesel in šaljiv, povzdignil je glas in zapel vesele in žalostne in prijatelji so zapeli z njim, da se je zbudilo mlado vino v sodih. V tihi večer se je razlegala čez gorice in vrhove tožna in razposajena pesem:

»Kadar Martin umr! bo,
ga bomo pokopali
pod te vinske gantarje...«

*

»Naprezite konje, naprezite!«

Gospodar Martin je bolan in lasje so mu osiveli. O, kje so časi, ko je bil mlad in krepak in poln zdravja in vesele volje hodil v svoje gorice! Bila ga je sama neugnana sila, ki je igrala po njem, da je vihral po vrhovih proti svoji zidanici.

»Naprezite konje, naprezite!«

Bolan je gospodar Martin, srce ga boli. Kako ga je vabilo in gnalo med trs in brajde, čudna in sladka moč ga je vlekla v njegov lepi vrh, kjer je vse kipelo in cvetelo ali pa se je že bohotno grozdje grnadilo med listjem in rumeno in težko viselo proti zemlji. Vse je moral videti gospodar, prvo spomladno brstje, ki ga je aprilsko sonce izvabilo iz trdega lesa, in nežno in drobno cvetje, ko je dišala vsaka sapica in so kresne zarje svetile in mežikale proti goricam. Zdelo se mu je, da je pod njegovimi očmi bolj pridna in varna tudi gorica.

Vse poti, ki so vodile v njegov hram, so mu bile ljube kot stare, lju-beznive znanke, prehodil jih je v soncu in nevihti, poleti in pozimi. Naj-ljubša mu je bila pot skozi dolgo senčno šumo, spomladi vso zaraslo s sinjim zimzelenom, ki je pretkal zeleno gozdno blazino. Vrh klanca, na ilovnati strmini, se mu je odprl pogled na njegov vinski hram. Skrival se je za bu-kovo šumo, komaj se je videla streha skoz veje in vršiče, ali gospodarju je veselo in nemirno igralo srce. Spomladi, kadar je bilo zelenje najbolj gosto in sočno, ga je samo slutil v zatišju, ali vedel je, da je tam njegov raj, da so tam gorice, tako lepe in nikoli pozabljene. Sel je naprej skozi Vučji dolič, globok in hladen, kjer se skriva pod potjo mrzel studenec. Ob potoku v senci jelševega grmovja ga je vedla pot, dokler se ni obrnila navkreber in jo je od obeh strani zajela in obrobila košata trta. Vzpela se je visoko, se skrila v nizke soteske, potekla med goste kostanje, preden je bila na vrhu, kjer se je odprla sončna vinska pokrajina, vsa v holmih in bregovih, gričih in dolinah. Samo še gladka ravnina, kjer je stala nizka in stara viničarska koč, ga je še ločila od njegovega hrama. Zadihal je veselo in prosto in šel proti njemu s pozdravom kakor v posete k dragemu prijatelju.

Seveda ni hodil zmeraj iste poti, oče Martin je preveč ljubil svoje gorice in se jim je vsaki pot bližal z druge strani s tiho prisrčnostjo in dolgim za-verovanim pogledom. Ali ne gre v vas k težko zaželeni nevestici, da ji raz-krije srce in si pogledata iz oči v oči? S polja je zavil okoli belega mesta, mimo vrtov med viničarske hrame, krenil je s ceste in se umaknil v zeleno tišino velike svobode, vzpenjal se je po obronku med češnjami in kostanji, med vrtovi in šumicami. Z njim so šli spomini in sladka otožnost... Ali nisem hodil v tistih lepih mladih dneh po teh stezah, po zelenih gozdičih z mladim dekletom? Tam je češnja, ob njej sva slonela in se ljubila, v tisto gosto smrečje sva se umaknila ljudem, ker sva bila prepolna sreče. Ali sedaj je sam stari gospodar, skozi senčne preseke po ozkih kolovozih gre njegova pot. Vzdiguje se mimo gostih višenj, mladih kostanjevih šumic, mimo bahate zidanice, ki se kakor graščina šopiri na vrhu. Šla je mimo viničarije in leseno hišico, ponižen hlev in ošabno hišo, vse je objel s prijaznim in lju-bečim pogledom, dokler ni obstal blizu jeruzalemske cerkve, od koder je bil najlepši pogled na njegove gorice. Tu so ležale pred njegovimi očmi, lahko valujoče, zdelo se mu je, kakor bi se smehljale v soncu in mu mežikale in ga vabile. Gledal jih je, kot da jih ni videl že dolga leta, štel je stezice sredi med njimi... Ali nisem bil v tistem gostem trsju s svojo mlado ženico, ali ni imela bele rute na glavi, ali ni dišala po rosi in jutru in vijolicah? Ali ni bilo to večeraj, ali pred letom? Oh, od takrat je že dolgih trideset let, in ljubica je mrtva...

V hram je stopil gospodar po lepi bratvi, potegnil je velik ključ in odprl klet. Stali so tam sodi, veliki in mali, in kadar je potrkal gospodar

na malega, ki je čepel ponižno tik vrat, mu je pokorno zapel. Ali le trkaj in bij, oče Martin, ob sod veliki tam v kotu! Trmoglav je, ne bo ti zadonel, ne bo ti zapel, in če mu vržeš cekin. Ali odpri ga, odškrni pipo, natoči si kupico zlahtne zlate kaplje! In oče Martin je pokleknil in na kolenih je izpil prvo kupico. Ne pojo sodi in ne done, ne oglase se, kadar potrka gospodar ob hrastovo dno. Ali ponoči zašumi v njih tajna govorica, zadžiš skrivnostna moč in oče Martin posluša in strmi... Čudovito je sonce in gorka in čarodejna je svetloba, ki je izzorela to vino. Vsi dobri duhovi so se objeli in stopili v zlate jagode, bogata je njihova pesem in njih učestnosti ni konca.

Bog in ljubezen in lepota, vse je razodeto in jasno staremu gospodarju. In spomini, vsi spomini žive. Mlad je Martin, z dekleti hodi po hramih in se ženi in svatuje. Vse je kot v zarji pred njim, mlada Bara evete in diši kot vinska trta, zori Bara in njeno grozdje je osem zdravih otrok. Pa pridejo težka leta in stisnejo se v viničarsko bajto mati in otroci, oče hodi na delo in kasno v noč se vrača... Temne so jesenske noči, vetrovi vrše v vrhovih hrastov, bukve se lomijo. Skozi šumo mora, vdira se v ilovico, pogreza se v blato, ali srce mu kaže pot... V temni grozi se zgrudi po spolzkih obronkih, tiplje z rokami, se zadeva ob debela, hlasta po trnju... Ko se vrne nekoč s srcem, polnim pričakovanja in sladkih slutenj, mu poda žena novorojeno dete, drobno, nežno, rožasto Angeliko. Ali ne sijejo njene oči kot da so prinesle smehlaj iz raja, ali ga ne pozdravljajo angeli, ali ne govori Bog iz tega čudovitega nebogljencečka? Oh, ali minulo, vse je minulo...

Vozite, vranci, hitite!

Na vso moč tecite, dirjajte s plamenečimi grivami, da vam ne skoči stari gospodar z voza in ne plane naprej v svoje sončno kraljestvo. Vozite po klancih, po soteskah navzgor med topoli, med hrasti, tecite navkreber, konjiči, kot bi vas neslo hrepenenje starega gospodarja. Zahrskejte, veselo zarezgetajte mimo lesenih slamnatih hišic, kjer varujejo otroci in čakajo očeta, ki koplje trdo grudo dve motiki globoko, ki poti grenki pot. Tam se jokajo otroci za materjo, ki nosi gnoj po razorani grapi, po strmi rebri pod trs, med brajde... Trde vrvi jo režejo, breme jo sili k tlom, komaj diha, ali mora naprej, za kruhom, zakaj že čuti pod srcem novo življenje.

Skočil bi stari gospodar in zdiral in se spustil kot veter po rdeče ozarjenih bregovih, po presekah, z višnjevim sencami zagrnjenih, ali srce je bolno. Voz ropoče in odskakuje po cesti, trdi in prašni, zavije v gozd in se pogrezne v blato, v globok kolovoz, da stari gospodar omahuje in se grabi za srce s koščenimi prsti. O, joj! Surovi voznik, rdeči Tunej, glej na konje, kako vozijo! Ne pusti jim, da bi orali po največjem blatu in gnetli rjavo ilovico. Voz se vzdiguje in pogreza ko barka na valovih in bolnemu gospodarju gine sapa, težko gleda, kako se kopljejo konji iz blata in se nagiblje voz in pada, srce se mu trese, vse je razboleno in tolče in utripa. Nerodno se premika voz in škriplje, pa udarijo kolesa ob grčavo korenino, ki moli izpod borovca iz rjave meline, in skoro vznak vrže gospodarja trdi sunek: »Rabelj, ali me hočeš ubiti?« Zahrope gospodar in se sključi in stisne v sivi plašč. Voz obstoji, a že plane presunljiv krik:

»Vozi naprej, hitro vozi, da še vidim svoje gorice, da tam umrjem.«

Udarijo konji s kopiti in voz gre navkreber, teče po ozkem kolovozu med peščenimi vdrtinami, z vsem životom si pomagajo konji naprej, kimajo z glavami, mečejo grive, in že se odpira soteska, iz gozdne preseke vstajajo

rahlo položen, hribčki. Trte kot zelene device gredo v vrstah po gori druga za drugo, kot bi se držale za roko, in se vzpenjajo više in više proti soncu. Drhte vršiči, valovi trta v dolgih valovih, nagibljejo se v pozdrav zeleni trsi, dihajo in v vetru šepetajo svojo ljubezen staremu gospodarju, ki prihaja k njim po slovo. Navzgor, vrance, navzgor! Mimo kovanja, ki je ves nasršen v ostrih ježicah, naprej po ravninici, od koder plavajo oči in vetrovi v prekmurske vesnice in dobrave. Že sope od vrhov, iz gorice, iz zidanice duh po vinski trti, zlati oblaki sijejo ko vino v kozarcih in se tiho zbirajo na nebeški mizi in temnordeče se večeri na zahodu. Zahrskali so vrance, kot bi jim zadišalo po ovsu, ki ga bodo zobali pred zidanico, vzpel se je gospodar, zravnal se je pokonci, da objame svoje gorice, ali črn pajčolan mu zagrne oči, prevzame ga bolečina, kot da mu je porinil lastni sin v srce mrzlo železo.

*

Stari gospodar se je poslavljal od svojih prijateljev, ki so se zbrali ob njegovi postelji. Bili so trije, pripravljeni za težko slovo. In prvi je bil bokal jeruzalemca, tistega vina, ki ga je sam pridelal in ki je zrastle v goricah, namočenih z njegovim potom. In drugi prijatelj je bil velik ključ, ki je odpiral težke hrastove duri, za katerimi je spalo v varnih sodih mlado in staro vino. Spalo je v zimskih nočeh pa se zbudilo v kresnem jutru, da razloži staremu gospodarju svoje skrivnostne sanje. In tretji prijatelj je bil stari viničar, siv in zaraščen kot hrast v gori.

»Nič ne bomo jokali, kar po domače se poslovimo! Podaj mi bokal, Matija,« je velel gospodar staremu tovarišu. »Nič ne govori, ne pravi, da to ni za bolno srce!«

In sivi starec je zamrmral v gosto brado:

»Sam si gospodar in nikoli še nisi trdil, da je belo, kar je črno.«

Izročil je bokal bolnemu prijatelju, podpiral ga je v postelji in mu brisal znojno čelo. Ko je gospodar prijel kupico, so mu drgetali prsti in želno so se mu odprle ustnice.

»Dolgo sva živela, Matija, in meni ne pomagajo vsa zdravila. Vino je moj stari prijatelj, ki me je zvesto spremljal vse življenje, in ne bom se mu odrekel in ga zatajil, ako s tem pridobim mesec pustega življenja brez njega in njegove sladke tolažbe.«

Žalostno se je nasmehnil in nagnil kupico. Pil je gospodar, pil je z dolgim, žejnim požirkom. S staro ljubeznijo je vžival domačo kapljo, počasi in pobožno, kot bi prejemal zadnjo popotnico.

»Težko je bilo življenje, ti me razumeš, in veš, koliko sva prebila. Plačeval sem in trpel, dokler niso bile čiste moje gorice, brez madeža v bukvah. Pil nisem dolga leta, in ko je bil plačan zadnji dolg, sem pokleknil sredi gorice.«

Hropel je bolni gospodar in z roko je pokazal na častitljivi težki ključ, viseč na steni.

»Čemu ti bo,« je hotel ugovarjati viničar, pa je vendar stopil ponj in je mimogrede nagnil bokal.

»Ali ga vzameš s seboj na oni svet,« je zagodel in izročil ključ bolniku, ki ga je vzel in si ga položil na prsi. In potem ga je objel z desnico in ga ni več izpustil.

»Pij, namesto mene pij, klet je odprta.«

In dolgo nista govorila, samo viničar je praznil kupice. Ko je bil pijan in se mu je zapletal jezik, je sedel k postelji.

»Nič ne maraj, saj tam so tudi vina, boljša od jeruzalemca. Iz zlatih hribčkov teče vince, in ti sediš pri studentu pa zajemaš. Kdor pride mimo, tistega napojiš. Pa se oglasi nekega večera tudi Matija pri tebi. 'Daj mi vina,' porečem, 'na svetu sva skupaj kopala vinograd in pila iz istega kozarca, pa ga še v nebesih skupaj pijva!' Ha-ha-ha!« In je zopet nagnil kupico pijani viničar. Stari gospodar pa se mu je smehljaj. In ko so tekle polnočne ure, je ponehalo hropenje v bolnikovih prsih, vzdignil se je v postelji z zadnjimi močmi in je rekel z zadušnim glasom:

»Matija, pijva šentjanževca!«

In sta trčila in pila, pila v večno slovo. Smrtna bledica se je razlivala po obrazu starega gospodarja in visoko so mu šle prsi. Tresla se je postelja pod njim, ki je težak in velik mirno čakal, kdaj se mu ustavi srce.

»E, Martinek, некоč so bili lepši časi! Hodila sva po trgatvah in čakala dekleta po goricah. Še na zdravje tvoje Bare tale pitni glaž!«

Natakal je viničar in vzdignil bolnega tovariša, da sta pila na lepo mladost.

»Še to bi rad vedel, kakšno bo jeseni vino.«

Hrepeneče je uprl bolnik oči v okno, ali zunaj je bila noč, ki je mehko ležala na goricah. Tesno in gorko je padla na trte, skrila je čričke, ki so zamaknjeno strmeli izpod gostega listja in peli zvezdam na nebu podoknico.

»Nič se ne boj, Martinek! Jaz ti pridem povedat in še kupico mladega vina bi ti prinesel, ako bi ne bila tako dolga pot na oni svet. Nič se ne boj, jaz bom pil namesto tebe, a kopljejo naj drugi. Samo tvoj grob bo še moje delo.«

Hvaležno ga je pogledal prijatelj in solza se mu je zasvetila na licih. Vzdigniti se je hotel, z obema rokama se je oprl ob stranici, omahoval je, in viničar ga je prijel pod pazduho in mu dal kupico v roke. Zapela sta žalostno pesem in kot zadnji pozdrav iz mladosti, kot poslednji žarek življenja, se je zasvetilo gospodarju v očeh kakor v tistih dneh, ko jima je cvetel trsek na dekletovem oknu:

»Kadar Martin umrl bo,
ga bomo pokopali
pod te vinske gantarje...«

Zadnje besede je pel samo Matija z ubitim in zamolklim glasom, gospodarju je sredi pesmi onemel jezik in glava se mu je povescila. Zgrudil se je na posteljo tih in nem, kakor da bi poslušal pesem goric, tajno petje čričkov in nek oddaljen deklinški smeh, ki je priplaval po zraku. Oči so gledale in se niso hotele ločiti od sten, med katerimi je некоč klila ljubezen, prsti pa so se krčevito oklenili ključa na prsih.

*

Mlado, rosno jutro je pelo in vriskalo, bleščalo se je in utrinjalo med trsi, po listju, po brajdah. Škorci so žgoleli in vriščali po topolih, sonce se je ulivalo izza hribov in bila je povsod sama radost in življenje, ko so nesli starega gospodarja mrtvega med goricami.

Čuj, zadonel je klopotec na višavi poleg njegovega hrama, zapel mu je v slovo veselo in živo:

»Pozdravljen, gospodar, saj ne greš od nas, kjer si bil, ostaneš na večne čase. Ni slovesa, ni smrti, pozdravljen, gospodar!«

Visoko na ramah so nesli črno krsto in bili so sami viničarji, ki so spremili v grob mrtvega prijatelja. In oglasili so se klopotci z bregov in vrhov, zadoneli so slovesno in veličastno z Ilovščaka in od Jeruzalema, zazveneli so burno in razposajeno od Železnih dveri in Grezovščaka, zapeli so votlo in žalostno s Kalvarije in Mrzlega polja. Od povsod so ga pozdravljali, kjer je hodil nekoč, kjer je sadil trto, jo obrezoval in škropil, kjer je bral grozdje in ga stiskal v veselih nočeh s petjem in smehom. Po dolini, objeti na obeh straneh od samih vinogradov, se je vila črna procesija, in na ramah krepkih dečkov je plavala težka, z zlatom obrobljena krsta in v njej se je smehljaj mrtvi gospodar. Smehljaj se je, saj je bilo samo življenje, veselje in petje okoli njega. Kdo bi se žalostil, ako gre počivat trudni delavec, ako gre zvesti gornik po svoje plačilo? Drobite, žgolite, škorcji, zvesti prijatelji vinskih gorice, zapojte, mlada dekleta, njemu v pozdrav in slovo, ki vas je imel rad. Iz zelenih gozdov, iz šum in dobrav naj poje, vriska, odmeva vesela pesem, da bo slajše spanje trudnega gospodarja. Zazvonite, zvonovi, ubrano in slovesno! Žalostna Mati božja iz Jeruzalema naj joka za svojim sinom, zvonite, zvonovi, spremite spodobno in lepo dobrega gospoda! Obdelal je svoj vinograd in zdaj gre na veliko trgatev, kjer bo sijajna gostija, in med visokimi gosti bo sedel na častnem mestu oče Martin.

*

Kadar sije sonce z zlatim žarom na gorice, ali ne stoji na najvišjem vrhu, objet od vinske trte stari gospodar? Na vse strani mu gledajo oči, ozirajo se po vrhovih in grebenih, in veselo, zadovoljno je njegovo obličje, saj so rodne in lepe vinske gorice. V viharju in gromu jih varuje nesreče, kadar se križajo bliski in vrši grozeče v oblakih, kakor bi se zbirala toča, da se usuje na vinsko trto. Glej, ali ne stoji ponoči sredi brajd, ali se mu ne smehlja lepi, častitljivi obraz? Sveti se, kakor bi bil srebrn in ovija ga zlata zarja in polnočne zvezde bede nad njim.